

Марія КЕЛІЧАВА
*студентка Навчально-наукового інституту
міжнародних економічних відносин ім. Б.Д. Гаврилишина*
Науковий керівник:
к.е.н., доцент кафедри банківської справи О.Л.Малахова

МІЖНАРОДНІ ІНВЕСТИЦІЇ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ В УКРАЇНІ

Міжнародні інвестиції мають велике значення для соціально-економічного устрою країни. Інвестування лежить в основі функціонування сучасної економіки, воно інтегрує інтереси і ресурси громадян, фірм та держави щодо ефективного соціально – економічного розвитку. У найбільш широкому значенні інвестиції – це укладення капіталу в тій чи іншій формі в ту чи іншу справу задля наступного його збільшення або збереження.

Загалом міжнародні інвестиції розуміють під собою інвестиції, реалізація яких полягає у взаємодії учасників, які належать до різних країн світу.

Міжнародна статистика, зокрема статистика Міжнародного валютного фонду, виділяє три групи інвестицій, що включаються у баланс руху капіталів:

- прями інвестиції;
- портфельні інвестиції;
- інші інвестиції.

Прямі інвестиції — це вкладення капіталу з метою набуття довгострокового економічного інтересу та отримання підприємницького прибутку (доходу), що забезпечує контроль інвестора над об'єктом інвестування.

Портфельні інвестиції — це вкладення капіталу в цінні папери з метою отримання доходу та за відсутності права реального контролю над об'єктом інвестування.

Згідно з рекомендаціями ОЕСР (Організація економічного співробітництва та розвитку) та МВФ, підприємство прямого іноземного інвестування визначається як компанія, в котрій іноземний інвестор володіє 10 % і більше акцій із правом голосу або капіталу. При цьому прямий інвестор має реальний контроль над об'єктом інвестування.

Придбаний пакет акцій зарубіжного підприємства (навіть менше 10 %), що дає право інвестору брати участь в управлінні, входить до категорії прямих інвестицій. Придбаний пакет акцій (навіть понад 10 %), що не дає інвестору можливості впливати на управління, належить до категорії портфельних інвестицій.

До складу інших інвестицій входять торговельні кредити, банківські позики, лізинг, придбання валюти та розміщення грошових коштів на депозитах [3].

Щодо міжнародних інвестицій в Україну, то станом на 1 липня 2015 року вони становили 42,851 млрд. доларів, що на 1,78 млрд. доларів більше, ніж кварталом раніше. Про це йдеться у повідомленні Держстату [1].

Як наголошується, у січні-червні 2015 року в економіку України іноземними інвесторами вкладено 1,042 млрд. доларів та вилучено 351,3 млн. доларів прямих інвестицій.

Зменшення вартості акціонерного капіталу за рахунок переоцінки, втрат та перекласифікації становило 3,604 млрд. доларів, у тому числі за рахунок курсової різниці - 3,539 млрд. доларів.

Інвестиції надійшли зі 133 країн світу. Із країн ЄС із початку інвестування внесено 33,154 млрд. доларів інвестицій, з інших країн світу - 9,696 млрд. доларів.

До десятки основних країн-інвесторів, на які припадає більше 83% загального обсягу прямих інвестицій, входять: Кіпр - 12,274 млрд. доларів, Німеччина - 5,489 млрд. доларів, Нідерланди - 5,108 млрд. доларів, РФ - 2,685 млрд. доларів, Австрія - 2,354 млрд. доларів, Велика Британія - 1,953 млрд. доларів, Віргінські Острови - 1,872 млрд. доларів, Франція - 1,539 млрд. доларів, Швейцарія - 1,371 млрд. доларів та Італія - 966,6 млн. доларів [2].

Особливу увагу варто звернути на інвестиції з Кіпру. Для експертів не таємниця, що насправді інвестиції з Кіпру до України є криміногенним капіталом. Причому, велика частина цих грошей з Кіпру належить українським бізнесменам, які раніше вивели в цей офшор кошти з України з метою ухилення від сплати податків (на Кіпрі платяться порівняно маленькі податки). А потім вони «відмивали» свої гроші під виглядом прямих іноземних інвестицій.

До речі, лівова частка прямих інвестицій з України також прямує на Кіпр. На цей острів українські бізнесмени інвестували на 1 липня 2015 року 5817,6 млн. дол., що становить 93% усіх інвестицій з країни.

Варто зазначити, що фінансова криза на Кіпрі у 2010-2013 роках суттєво вдарила і по олігархах України. Українські можновладці використовували кіпрські банки лише як перевалочну базу для руху своїх капіталів в інвестиційне середовище і це узгоджено угодами між Україною та Кіпром про звільнення від подвійного оподаткування. Ця особливість українських вкладів на Кіпрі звільняла їх часто від будь-яких податків [4].

Отож, ми бачимо, що сучасне інвестиційне середовище України бажає бути набагато кращим. Гроші, які повинні направлятись на покращення соціально-економічного стану не використовуються за призначенням. Хоча, на папері та в офіційних документах динаміка виявляється дуже позитивною. Якби олігархи України не використовували інвестиції лише задля збагачення особистих потреб, економіка України могла б функціонувати в рази краще. Влада в той же час мало контролює стан корупції і не особливо прагне покращити інвестиційний клімат в країні. Саме тому солідні іноземні інвестори не прагнуть вводити свої капітали в Україну.

Література:

1. Державна служба статистика України: Електронний ресурс – [Режим доступу]: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Іноземні інвестиції в Україну збільшилися//Українська правда: Економічна правда. – 2015. – 14 серпня.
3. Міжнародна інвестиційна діяльність: Підручник — К.: Центр учбової літератури, 2007
4. Зілгатов В. Фінансова криза на Кіпрі б'є і по олігархах України (європейська правда) / Василь Зілгатов // Українська правда. – 2015. – 20 листопада.